

מדינת ישראל
הכנסת

ס. ב.

הרשוקול מס' 13/ב

מיטיבת ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ד', כ"ט בטבת תשי"ז - 2.1.1957
בטעה 9.10

נוכחים:

- חברי הוועדה:
- ס. פרסיץ - היו"ר.
 - ר. הקטין
 - פ. זואריץ'
 - י. כמיס
 - ט. כפרי
 - ח. מגורי-כהן
 - ד. נצר
 - ר. צברי
 - א. רזיאל-נאור
 - י. רפאל

מוזמנים:

- י. טריד - המטנה למנהל הכללי במסרד החינוך והתרבות.
- א. בר-תנא - סגן המנהל הכללי במסרד החינוך והתרבות.
- ט. כבלי - מנהלת מחלקת התזונה במסרד החינוך והתרבות.

סדר-היום:

- א. המסך הדיון על סקירת פעולות מחלקת התזונה.
- ב. תשובת מנהלת מחלקת התזונה לדיון.

=====

היו"ר ס. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

ד. נצר:

מהו הסכום הדרוש לסל המזונות? מהו הסכום המוצא למצרכי הארוחה מסך? אנו יודעים שכזה וכזה הוא הסכום הנמצא בתקציב המדינה לצרכי תזונה, כן ישנה הסתתפות ההורים, הייתי מבקשת לדעת מהו הסכום המוצא לארוחה? מהו התשלום המכסימאלי והמינימאלי עבור ארוחה? מהם היחסים בין מפעל ההזנה של המסרד לבין הרטויות במקומיות? כיצד מתפתחים הדברים ברטויות מקומיות בעלות ותק - ואצלנו ותק מתבטא לפעמים אחרי טנה - וכיצד פני הדברים בישובים החדשים הזקוקים להזנה? מהו המזון שמקבלים הילדים? מהו אחוז סכר העבודה במפעל זה ובאיזה מידה הוא מטפיע על הארוחה, כלומר, באיזה מידה חסר הוא

2.1.1957

המטח הדיון על סקירת פעולות

מחלקת התזונה.

ד. בצר:

דליל או סמיך?

לא אחת החרנו בקול רם, האם הצד הלימודי אינו פוגם במידה מסויימת במספר האוכלים? והרי אנו מעוניינים במצב זה שבראט ובראטונה לא יוקטן מספר האוכלים אפילו בילד אחד. אילץ מהקומות זקוקים יותר?

האם באותם היטובים הקיימים כבר כשנות קיום המדינה נכנס ענין הארוחה למסורת ואותם ההורים טאינם נצרכים יותר מטלמים עתה עבור הארוחה והילדים ממסיכים לאכול? כי אני רואה בכך מפעל חינוכי גדול טאמנם עתה אותם ההורים אינם נצרכים יותר ומטלמים את התשלום המלא עבור הארוחה ועל-ידי-כך עוזרים לאחרים - יטבלך ערך רב לגבי העזרה ההדדית.

אטר להזנת תינוקות - אמרתי כבר את דעתי מעל במת הכנסת כאטר דנו בענייני בריאות שהזנת תינוקות צריכה להיות במסדר הבריאות. האם ישנה איזה שחיא מחטבה בטסח זה? ואם כן - כיצד מתקדמים הדברים? כי יש למנוע כפילות.

אטר להדרכה הניתנת ליטובים החקלאיים על-ידי מסרד החקלאות - אינני יודעת מדוע בכלכלת בית צריך היה להגיע לחלוקה כזו ומותר לנו להאבק על כך שבמקום טאפטר יש למנוע כפילות. אולם טמעתי טמוסד זה להדרכת בא כתוצאה מצוון להקלים טוסד בינמטרדי טיהיה בו חלק לטוכנות היהודית ולמטרד העבודה. אצי חסבתי טגט מסרד החינוך והתרבות נכלל במסגרת זו ואז יש לדבר על חקמת מדור מיוחד להדרכת כלכלת הבית למבוגרים. מהו המטא-וחמתן חסתנהל בטסח זה? האם טוקם מדור כזה? ואט כן - עליו לרכז את כל ההדרכה חזו למבוגרים, כי אני רואה בכך אחת הבעיות החטובות בכל הנוגע לכלכלתנו וכיצד בוניט את סל המזונות שלנו. לכן חטוב טבעיה זו תהיה מרוכזת ביד אחת.

הייתי מבקשת לטמוע פירוט יתר בקסר לעבודת הוועדה הציבורית המייצעת בענייני תזונה טליד המטרד ומה מידת טיתוף הפעולה אתה?

ישנם בתי-ספר ערב לנערים עובדים וידוע שחלק מן התלמידים בא לבית-הספר מבלי טהספיך לאכול מטהו. האט חטבו על כך? האט מפעל ההזנה מגיע לנערים אלה?

כן הייתי מבקשת לטמוע פרטים על היחסים בין ארגוני הנטיט לבין המפעל הזה וכיצד פועלת המכונה הזו?

א. רזיאל-נאור:
במידה טפעולת מפעל התזונה אינה רק חטבעת חרעב, אלא יש לה גם ערך חינוכי, הרי היא צריכה להיות מרוכזת כולה במטרד החינוך והתרבות. אולם תמוה בעיניי שמטרדים טוניט מנטיט ליטול חלק בפעולה הזו. יש לנו במטרד החינוך והתרבות אגך טטמו - מינהל החטברה המהווה את עיקר הטיפול בעולים החדטים המבוגרים. לדעתי, כטט טמינהל החטברה מטביר דברים טוניט ובעיות טונות במדינה הוא גם יכול להטביר כיצד אוכלים, איך אוכלים, למה אוכלים? ואין צורך טייוצר אותו מצב כפי שהוא ישנו לגבי החינוך החקלאי והמקצועי. הפיצול זה נראה מאד מטונה בעיניי, ובעיקר, לאור העובדה שהזנת תינוקות באופן הגיוני היתה צריכה להיות במטרד הבריאות והיא לא הועברה למטרד חסתאים, ואילו חדרכת המבוגרים הועברה למטרד החקלאות ומטרד העבודה.

אטר להמלצות שנתקבלו בוועדה בטנה טעברה - מה בנוגע להמלצה: הוועדה מפנה את תטומת לב החטונות היהודית, מטרד

א. רזיאל-נאור:

הפנימ, מסרד עבודה ומסרד החינוך והתרבות ומסליצה על הקמת מבנים
לחדרי אוכל בהתייטבות החדטה ובכל סוג של בית-ספר טטט נדרט הדברא.
כמה מבנים כאלה הוקמו מאז ההחלטה ב-ד' בטבת תשט"ז, והאט יטנם
מקרים שהוקמו בתי-ספר ולא הוקמו חדרי אוכל ומטבחים.

היתה החלטה אחרת טאמרה, כי יט להגדיל
את התקציב לצרכי מזון, וזה כמובן עקב ההתייקרות המעלה את סכר
העבודה ומטאירה רק חלק מצומצם למזון באופן יטיר. חברת-הכנסת נצר
סאלה כבר בקטר לענין זה והייתי רוצה לדעת באיזו מידה החלטה זו
בוצעה וכמה מוצא על מזון וכמה על אדמיניסטרציה? כמה עולה הזנת
ילד כיום ומה כולל של המזונות? האט הגברת בבלי רואה הטבה בערך
התזונה ובמה מתבטא הדבר?

כך המליצה הוועדה על הרחבת מפעלי

הקיץ ועל המטכת ההזנה לילדים הזקוקים בימי הקיץ בסיתוף ארגונים
ציבוריים. כמה מבין הילדים שביקרו בקיטנות היו בגדר האוכלים
בטנה טעברה וכמה מהאוכלים המטכו לקבל הזנה גם בחודטי הקיץ? מה היה
חלקם של הארגונים הציבוריים בתקציב המפעל הזה?

כך המליצה הוועדה על יטוד מטבחים

לימודיים ביטובי עולים ובפרברי הערים ובבתי-ספר אזוריים ומטותפיים
במוטבי עולים. כמה מטבחים כאלה הוקמו ואת המקומות שבקבעו לכך
בתקן? האט זה כולל פרברים, ההתייטבות החדטה ובתי-ספר מטותפיים?

בטנה טעברה טמענו סדרוטה עובדת מוציאליה

טתבקר בכל המקומות הללו ותעמוד על מצבם של הילדים ולפי ביקורים
אלו יקבע גובה התלום, או האפטרות לשחרר ילדים מסויימים מכל תלום.
בטנה טעברה נאמר לנו, כי עובדת כזו יטנה בתקן, האט היא יטנה מטט,
או היא רק רטומה בתקן, ומה העלתה פעולתה?

האט הופנתה פניה למסרדים הסונים

טנזכרו בהמלצות הוועדה? האט הפניה הזו הופנתה בעוד מועד? האט
כל הגופים הללו נענו לדריטות? האט למסרד החינוך והתרבות יטנה
ידיעה מה נעטה לאחר הפניה? האט אלה טפנו אליהם עוטים את הדברים
באותו טאמץ כמו אלה טפנו אליהם וביקטו מהט לבצע את הדברים? האט
הפניה הטיגה את המטרה?

בטנה טעברה נתקבלה המלצה, כי סאלת

הזנת התינוקות צריכה להחקר מחדט אם אמנם כדאי להעבירה למסרד הנריאות
עד כה לא טמענו שהמפעל הועבר. אולם, האט בדקו את הדבר, האט נערכה
כאן חקירה ומה המסקנות? או סטרם הגיעו לדיון על נוטא זה ולכן המדור
הזה לא הועבר? הרי יט לדון בכך בכובד ראט. כל מי טעובר במקומות
הטונים ורואה את הילדים הקטנים הללו יודע על מצב הירוד. לכן אני
חוזרת ומציעה את אטר הצעתי בטנה טעברה טתקום ועדה המורכבת מנציגי
המסרדים הטונים העוטקים בכך. אמנם בטנה טעברה היתה לכך תגובה
חריפה. אולם אני חוזרת להצעתי זו. ומסרד החינוך והתרבות יטמט
גג לכל המועצה הזו - דבר זה עטוי למנוע התפצלויט מיותרות.

אנו טומעים לעתים קרובות בעונות הספע

על ירקות ופירות סלא כדאי לאטוף אותם ויבולים רבים הוטלכו ללא
טימוט. מדוע לא תעטה פעולה נמרצת בקטר לכך כדי סאותם בתי-ספר
הנמצאים באזורים טטט זנרקים את היבולים, יקבלו הם את היבולים הללו,
יקבל אותם מפעל ההזנה במחיר מתאים, או ללא כל מחיר - הכל לפי התנאים
והמצב.

פ. זואריץ:

בעקבות הדברים שנשמעו כאן אתמול על דבר תוספת מספר ילדים הנהנים ממפעל התזונה, הרי ידוע לכולנו, כי בימי מבצע סיני, כאשר רוב המפרנסים לא היו בבית הודיע המטרד שכל ילד יכול להצטרף לחברת האוכלים. כיום המצב סוה למצב שהיה קיים בעת המבצע, כי ידוע לי על מאות מטפחות מרובות ילדים אשר במסך כל חודש דצמבר לא קיבלו אף יום עבודה אחד. דבר זה מחייב איזו טחיא פעולה.

לכן אני אומר, כי במקומות היכן טקיימים כבר מטפחים ואין צורך בהוספת פרסונל, אלא רק בתוספת מצרכים - יט לעטות זאת.

ב. תשובת מנהלת מחלקת התזונה לדירן:

ט. בבלי:

חברת-הכנסת הקטין טאלה וגם אחרים מחברי הוועדה נגעו בבעיה זו: מדוע מטרנו חלק מהדרכת מבוגרים למטרד החקלאות? מטרד החקלאות החל בפעולה זו ביזמת המחלקה לסיוע טכני של ארצות-הברית, אשר היתה מעוניינת להנהיג בארץ שיטה המקובלת בארצות-הברית של הדרכת חקלאית בכפר בכלכלת בית. כאשר הם החלו לדבר על כך היתה בארץ מומחית מאאוסוטא, ואז אמרו שמטרד החקלאות יחד עם ההדרכת החקלאית שהוא נותן, יתן גם את את ההדרכת בכלכלת בית. בתחילה התנגדתי לכך ואמרתי שיש בכך מסוים כפילות ואנו עושים דבר זה במטרד החינוך והתרבות. אולם כאשר הם החלו לדבר על הטטחים הגדולים שיש להקיף טעדיין איננו מגיעים אליהם, וכידוע לכם הקפייאו לנו את המנגנון להדרכת מבוגרים ויש לנו עתה 5 מורות במטרות שלמות ומספר מורות במטרות חלקיות - לא יכולת להתנגד שמטרד החקלאות יקח חלק מהעבודה. לו יכולתי לבוא ולומר, כי אני עומדת להכניס עוד 5 מורות, הייתי יכולה להיות צודקת בהתנגדותי זו. אולם לא יכולתי להרחיב את הפעולה, ועוד הוסיפו ואמרו לנו שיש להם תקציב ועזרה מאאוסוטא והם יכולים לעטות את העבודה. אך אני חושבת, כי הט התאכזבו מאד מפני שהתקציב טניתן להם לא היה גדול ומרכזת פעולה זו - מינה בן-צבי - אינה טוענת כלל שהיא מומחית ובעלת מקצוע בטטח זה והיא נעזרת בנו. אנו כאילו המומחים העוזרים לה לכוון את הפעולה הזו.

מאחר שאאוסוטא עזב באופן פתאומי את הארץ, נתקבל אצלי הרוטט שהפעולה טם רופפת וכאשר אמרנו להם שיש צורך בהדרכת מבוגרים בפרוזדור ירוטלים, הם אמרו לנו שאין להם תקציב לכך וברצון יקבלו עובדות שלנו בפרוזדור ירוטלים. לו האאוסוטא היה נטאר בארץ, אולי הפעולה הזו היתה מתחזקת. על-כל-פנים, אני מצידוי לא יכולתי למנוע לעטות זאת, כי אני עצמי לא יכולתי להקיף את כל העבודה מחוסר מנגנון.

אולם יש בינינו טיתוף פעולה הדוק ואנו יוטביט בוועדה המייעצת של המרכז הזה. בזמן האחרון הט ביקטו מאתנו לתת להם את כל ההדרכת בימי עיון של מדריכות, כי הם רואים בנו את ה ט מ ח י ט. כנראה טאנו לאט-לאט ניתן עובדים במטרות חלקיות לאותם המקומות טהם אינם יכולים לתת זאת - זו תהיה פעולה מטופפת. כמובן טלו יכולתי להוסיף לפעולה זו 5 מורות לא היה יוצא הדבר מידינו.

אשר למטבחים הלימודיים - היכן הקמנו אותם והיכן הם נמצאים? והאם אנו בזמן האחרון הקיימונו מטבחים לימודיים בחלק הכפרי? מטבחים לימודיים הוקמו בכפר אנא, אזון, בת-יט - טיכון עמידר, גני-תקווה, פרדס-כץ (מעברה), אליכין (מעברה מול נתניה), בית-טמט, מעוז-ציון (קסטל), רמלה - 3 מטבחים לימודיים, באר-טבע - 2 מטבחים לימודיים, לוד - 2 מטבחים לימודיים, בית-מחסה בטפיר, בעקיר, קרית מאלכי, מעברת

2.1.1957

תשובת מנהלת מחלקת

התזונה לדייון.

ס. ככלי:

נהריה, נטר (מעברה), עכו - 2 מטבחים, שלומי (מעברה), טירה דרומית - 2 מטבחים, כרם בן-זמרי.

בשנה זו תקימונו מטבחים ליהודיים בכפר אתא, פורדי הגטאות, שלומי, בית-מחסה, כרם בן-זמרי, רמלה, לוד, באר-טבע, פרדס-כאץ, נחשון - ירושלים, יטנם בידי מכתבי הערכה להדרכה טאנו נותנים. האחד מהרב גץ מרם בן-זמרי ועוד מכתב אחד מקופת-חולים, אשר בהם מובעת הערכה מלאה לטיט המטבחים הלימודיים שלנו עקב החינוך טאנו נותנים זיש בכך מטוט הטבת התזונה.

מהו מספר הילדים הניזונים והאם זה מספק את הצרכים? כבר עמדתי על כך שתמיד יש לנו צורך בתקציב נוסף על זה שתקציב הנוכחי יכל לספק. אזי אנו מבקשים תוספות בתקציב. כתוצאה מהצרכים שנתהוו הטנה כבר ביקטנו פעמיים תוספות לתקציב הקיים, ועתה אנו פונים בפעם השלישית מאחר ויטנו מספר ניכר של פניות שלא יכולנו למלא ומחפטים דרכים לספק זאת, לא רק במטלה, אלא גם בסוכנות היהודית - הגורמים האלה מטפלים בכך בכובד ראש. אני יכולה רק להגיד שאצלנו כבר יטנן פניות של כמה אלפים. אבל זו עדיין איננה כל התמונה. על-כל-פנים דרושים תקציבים ענקיים כדי להענות לכל הצרכים. הבאתי זאת כדוגמה כדי להראות לכם שכל 1000 ילדים נוספים דורשים 60,000 ל"י לשנה. לכן אם נקבל עוד 10,000 ילדים נוספים - דבר זה ידרוש למעלה מחצי מליון ל"י. לחשבון זה הגעתי: אני לוקחת 9 חודשי הזנה וחודש קיט ה, ובטנה חבאה יעלה כל ילד 5 ל"י לחודש ויש לנו כאן 10 חודשים, כלומר, 50 ל"י לשנה ועוד הוספות מסויימות, הרי זה 60 ל"י לשנה. אזי אם נוסף 1000 ילדים יהיה עלינו להוסיף 60,000 ל"י לשנה.

אטר לשאלה אם אנו נותנים פיקוח למוסדות שהם מחוץ למטרד החינוך והתרבות, האם ישנה אפשרות להעביר את תקציבתם של המוסדות הללו למטרד? אני חושבת שדבר זה איננו רצוי וגם לא נחוץ. אנו מהווים את האוטוריטה בטביל הפיקוח התזונתי ויש לנו די הספעה על עניינים אלה. אולם אינני רואה נקודה חיובית בכך שנעביר אלינו את תקציב התזונה של כל מוסדות עליית הנוער, הג'וינט או פנימיות של מטרד הטעד. יש לנו כאן כל ההספעה טאנו דורשים במידה שתקציביהם מרטים זאת והם ממלאים אחר הדרישות ומיטיבים את מצב התזונה.

אטר לבעיית המבטלות - בשנה שעברה דיברנו כבר על כך וזוהי בעיה מענינת מאד. ישנן חלק ממנהלות המטבחים שחן ברמה תרבותית טובה למדי היכולות לתת הדגמה למבוגרים. אולם מצאנו שאין להן עמדה טובה למדי במוטביהן כדי לרכז את הנשים, ואם אין גוף אחר המזמין את הנשים - הנשים אינן באות להדגמה. דבר זה נעשה תוך שיתוף פעולה עם מינה בן-צבי. יתכן ואנו נחדש סידור זה וניתן את המבטלות שלנו והיא תיתן את המדריכה שלה בכפר כדי לרכז את הנשים. באופן זה נוכל לתת את ההדרכה למבוגרים בערך ב-30 נקודות. אולם לא תמיד המבטלת היא בעלת עמדה ולא תמיד המדריכה מעונינת בזה.

אטר לבעיית התינוקות - אני מוכרחה להגיד, כי במפעל הזנת תינוקות לא השגנו את כל אשר רצינו להשיג. כיום אין היתה לנו יטיבה בקטר לכך עם הגברת סברסקי, נציגי קופת-חולים ומטרד הבריאות ואמרתי להם דברים קשים שמצד הגורמים הבריאותיים אין שיתוף פעולה מספיק. וזאת, אולי מטוט שחזר בא להם קל מדי, כי אנו קיבלנו את התקציב להזנה; לעזובדת ולציוד והם מזמינים אותנו לנקודה זו או אחרת וטוקרים לנו, כי הם רוצים לפתוח נקודה ועלינו לסלוח להם את הציוד. אנו טולחים את הציוד ואותה פינה אינה נפתחת. עלינו לדאוג רק לאוכל ושהוא יהיה בטעם חדרוס. אבל למצוא את העובדת המתאימה, לפקח עליה ולהדריכה - זה איננו התפקיד שלנו. בנקודה עצמה ישנם ליקויים רבים עדיין. יתכן ומוקדם לדבר על כך, כי הדבר בטלב של מחקר ואולי נבוא בהצעות תיקון הדבר. מכל-מקום, אני חושבת

2.1.1957

תשובת מנהלת מחלקת

התזונה לדיון.

ס. בבלי:

סהמפעל יכול באמת לקום ולקבל צורה רצויה באם האחיות תראינה בספעל זה חלק בלתי נפרד מעבודתן ותרצנה לפתח ולהדריך את העובדות. היו דעות ואנו התנגדנו לכך שהאמהות תקחנה את האוכל לבתיהן. לדאבוני, יסגן בקודות רבות שהאמהות באות עם סירים מלוכלכים ולוקחות את האוכל לבתיהן ואיבני יודעת מי אוכל את האוכל הזה. אני טענתי טיט להפסיק סידור זה.

יסגן בקודות רבות סאין לחן אחות, או שהאחות באה ליום אחד בטבוע וביתר הימים אין כל פיקוח. כלומר, אם יסגו באיזה שהוא מקום חדר אוכל וכל אם מבאה לטם את ילדה, צריכה סם להיות יד מרכזת שתיתן לכך צורה תרבותית - זהו תפקידה סל האחות. על-כל-פנים, איבני מסלימה עם הצורה הזו של לקיחת האוכל הביתה. יט הטוענים קטה לאם לבוא ולהביא את ילדה, כי לפעמים עליה ללכת מרחק מסויים.

הוצע, כי אנו ביקח חלק במפעל חשוב שתוקם בקנה מידה קטן והוא מפעל הבראת תינוקות והאם לוקחת את החמרים הביתה. דבר זה עולה 15 ל"י לחודס לכל תינוק. אולם הייתי מבקסא סאנו לא נתווכח על כל המפעל הזה, כי אני מסרתי את כל הבעיה למחקר יסודי, חילקתי חומר ביום א' לכל הגורמים המטפלים בכך וביקסתי תשובה תוך חודס ימים והסברים מדוע כאן וכאן האחות אינה מסתמט בציווד הניתן ומדוע התחנה אינה נפתחת. לכן הייתי מציעה, כי אל הבעיה הזו נחזור כאשר הוועדה תגיט את מסקנותיה מפני סזוהי בעיה קטה סטרם סצאנו לה פתרון דרוס.

חברת-הכנסת כפרי הציעה סתינתן הדרכה לאמחות בתחנות - אנו עוטים זאת ונותנים הדרכה בקרוב ל-200 בקודות ובהן להל ביכר סל תחנות טיפת חלב. סם האחות מרכזת את האמהות ונותנת להן הדרכה. גם בקטר לכך יסגו בידי סכתב הערכה סכותב בעל סל אחת הנטיט טעברה אצלנו קורס כזה.

אטר לטאלתה של חברת-הכנסת כפרי בקטר למוסדות סל בוטר עזוב - איבנו מפקחים על כל מוסדות מסרד הסעד ולא פעם פונה אלינו מסרד הסעד לתת עוד מפקחת ועוד מפקחת. אולם, לדאבוני, התקציב אינו מסרס לנו להרחיב את התקן. כלומר, אנו מפקחים רק על חלק ממוסדות מסרד הסעד.

חברת-הכנסת פרטיץ טאלה על ההוצאות למזון וההוצאות לאטרס - חרי לקחתי רק את מפעל ההזנה בלי כל יטר הפעולות האחרות ואז ההוצאות ארגוניות ומטבורת לעובדי המרכז מהווים 4%. הקצבת המסרד היו 1,800,000 ל"י. אולם מאחר ויטנה כאן הסתתפות רבה סצד הרטויות המקומיות ומחכנסות ההורים מסתכם המפעל בכללו ב-3,300,000 ל"י. כלומר, אנו מוציאים 4% מתוך 3,300,000 ל"י. 4% אלה כוללים: מטבורת והוצאות ארגוניות של עובדי המרכז במחלקת התזונה, פקידי פיקוח, אטל, בניזין ותחבורה. למצרכי מזון אנו מוציאים 54% מתוך 3,300,000 ל"י, סכר עבודה במקומות יחד עם האדמיניסטרציה - 39%, כלומר, החלק הסמיני בערך מוצא להוצאות אדמיניסטרטיביות במקומות. למעטה, אפטר לחלק זאת כך: 34% - סכר עבודה ו-5% - הוצאות אדמיניסטרטיביות במקומות, 2,4% - לציווד, 1,3% - חכסרת מורות, 0,9% - הדרכה למבוגרים. ההוראה בבתי-הספר היסודיים טייכת למחלקה התזונה, כלומר, על ההוראה והציווד למטבחיים הליסודיים אנו מוציאים 2,3%. עתה אנו עוברים להזנה: הוצאות ארגוניות - 3%, מטבורת המרכז - 5,9%, בקודות נתמכות - 55%, מוחזקות 20,7%, ציווד למטבחיים בלי הוראה - 3,9%, קיטנות - 7,6%.

את החיטובים האלה עטיתי מבלי התוטפות, כי הן באו באמצע חטנה ולכן היה לי קטה לעטות את החיטובים הללו. אולם כזה הוא התקציב בהתאם למודפס בלי התוטפות. תטלום ההורים בכלל בתוך

2.1.1957

תשובת מנהלת מחלקת

התזונה לדיון.

ס. בבלי:

הסכום של 3,300,000 ל"א. את החשבון עשיתי לפי מספר הילדים בהתאם ל-4,200 ל"א לחודש מתוך הנחה שכולם טומרים על התקציב.

יטנו בידי חומר על ארצות אחרות. יטנו כאן תיאור על המסעדות במצרים ולדעתי אין התיאור כה נכון. כן יטנו כאן תיאור של המסעדות בפורטו-ריקו, סבדיה ויפן. במצרים מוציאים 120 פרוטה על אוכל, כולל עבודה, בפורטו-ריקו - 420 פרוטה, - הם מוציאים 60% על אוכל ואצלנו - 54%, בטבדיה - 320 פרוטה - 70% מחילדים אוכלים, ביפן - 60 פרוטה.

כיצד מתבטאות המתנות בקציבנו - אני עושה את סיכום סווי המצרכים שקיבלנו מעודפי התוצרת מארצות-הברית ונאמצעות חברת קאר. אנו סילמנו 110,000 ל"א עבור אורז, חמאה וגבינה. עבור אבקת חלב אנו מטלמים רק את הוצאות ההובלה והאיחסון בארץ. עבור חמאה, גבינה ואורז מטלמים גם את הוצאות ההובלה הימית. סוויים של הדברים האלה מגיע ל-300,000 ל"א, כלומר, קימצנו 190,000 ל"א. אנו דנים עתה עם משרד האוצר כיצד לבטא דבר זה בתקציבנו. התנאי בקבלת המתנות היה טאסור לנו בגלל המתנות להוזיל את סל המזונות, אולם דבר זה איפשר לנו לקנות יותר פירות וירקות, ויחד עם זה הדבר צריך להתבטא בתקציב. עתה אנו דנים בכך כיצד להכניס 200,000 ל"א לתקציב או כהכנסה או כהוצאה נוספת. הטאלה היא כיצד לא לסבך את החשבונות שלנו.

אשר לסאלת התפריט ואם היתה כאן חוות דעת של ועדה - אני מוכרחה להגיד שאני נחטבת כאוטוריטה לקביעת התפריט גם לגבי המטרדים האחרים ואינני עושה זאת על דעת עצמי, אלא אני הולכת כאן לפי הקווים שעובדו סיט לתת סליט עד חצי מאבות המזון. כן נתבקשתי למסור דין-וחשבון בפני ועדה של משרד הבריאות, ועדת רופאים והם היו מרוצים מסיב והרכב הארוחה. כאשר אנו עושים את ההסוואה, למטל, עם ארצות-הברית הרי היא לטובתנו. אמנם אין זה מונע אותנו מלדרוש הגדלת התקציב למזון. אבל לא תמיד אפשר למלא דרישות אלה. יט תקווה, כי בטבה הנאה נוכל להוציא 125 פרוטות למזון במקום 110 פרוטות. כן אני רוצה לציין, כי ביסיבה סנתקיימח בצפון הארץ בחסתתפות משרד החינוך והתרבות, נציגי קופת-חולים ומשרד הבריאות ציינו רק מקרים בודדים של תת-תזונה. אלמלא תזונה זו היה המצב חרבה יותר גרוע.

המטבחים הלא לימודיים החדשים שהוקמו חסנה הם: צלפון, תל-ירוחם, דמונה, סדרות, קרית-גת, נהורה, ניר-יפה, טלומי, קרית-מלאכי, מרכז עזתה, מבשרת ירושלים, מעברה בחיפה, עכו, גאולים ואבן סמואל.

נוסף על המטבחים הלימודיים סאתמול הזכרתי, הרי כידוע לכם היו בתחילת הסנה 300 מטבחים ללא הוראה. נוסף לכך, טולחים אוכל ל-217 בתי-ספר, ל-377 גנטי-ילדים ול-70-80 תחנות לתינוקות. בסך-הכל למעלה מ-1100 מוסדות מקבלים מאתנו מזון, על-ידי-כך או סטולחים להם מזון או שיט מטבחים במקום. כזה היה המצב לפני חצי סנה, כיום אנו מתקרבים ל-1200 מוסדות.

קטה מאד להגיד מהו מספר הילדים הזקוקים להזנה.

היתה לנו מפקחת סוציאלית שלא הצליחה ביותר בתפקידה והפסקנו את עבודתה. חיפסנו זמן-מה מפקחת סוציאלית, אבל קטה היה למצוא. בינתיים הקפואו לנו מטרה זו. עתה אנו עושים מאמצים כדי לקבל חזרה מטרה זו. בלי מפקחת סוציאלית ארצית קטה מאד לעשות סקר מהו מספר הילדים הנצרכים.

2.1.1957

תשובת מנהלת מחלקת

התזונה לדיון.

ט. בבלי:

נטאלה כאן שאלה אם פותחים את המטבחיים
עם עליית העולים החדשים על הקרקע - לא תמיד הדבר הוא כך, כי
ישנה שאלה של עדיפות וכל מי שפונה קודם, מקבל קודם. יש ועולה
נקודה חדשה על הקרקע בחודש דצמבר, נניח, וישנה רשימה קודמת של
פניות, יש למלאה. לכן עובר זמן קצר עד אשר הנקודה מקבלת את
המטבח. לפעמים עובר זמן ארוך יותר כאשר התקציב אזל כפי שקרה הדבר
ברגע זה.

הבסיס התזונתי להדרכת מבוגרים - כאשר
נותנים את הסיעורים, ניתנות גם הכמויות. יש לנו של מזונות שהביקוש
סלו רב. טבקאים אצלנו את הסל המינימאלי ואת המחירים כדי לבסס על כך
את התמיכה למטפחה הזקוקה מסרד הסעד, מסרד העבודה והניטוח
הלאומי.

במקצוע החדש של טיפול בילד אנו כוללים
את העניין כיצד להעסיק את הילד הבריא והחולה בבית, כל הדברים שהאם
צריכה לדעת בביתה בקשר לטיפול בילד ולא כיצד מטפלת הגננת בילד -
דברים אלה נכללים במקצוע החדש.

נטאלה כאן שאלה בקשר לקונגרס שהסתתפת
בו וכיצד התבטאה ההשפעתנו שט - אני מוכרחה להגיד שאנו נפגשים
בהערכה גדולה עד למאד תודות לטיטת עבודתנו, עד כדי כך שח-אף.
אי. או. מתעניינים בנו ורצו לתת סטיפנדיה כדי שמיטהו מפינלנד
יבוא ללמוד אצלנו ואני קיבלתי חזמנת ליוגוסלביה להראות להם את סייטנו.
כן ביקשו מאתנו חומר ואני הראתי להם בקונגרס סרטונים על עבודתנו
והם ביקשו העתקות מסרטונים אלה כדי להראותם בארצותיהם. ישנם מקומות
המזכירים את ישראל לסבח, כי רצוי לתת למסעדה צורה חינוכית באמצעות
מורה.

אשר לטיטות טובות בהוראת התזונה -
מובן מאליי שבתוך הלימודים שלנו בכללות טיטות טובות של צמחונים,
טבעונים, טיפול במחלות, כפי שהדבר מתבטא ב"דפי"א לתזונה שאנו
מוציאים. הטנה הכנסנו בפעם הראשונה החתמה על ה"דפי"א. תחילה טלחנו
זאת חיינם. עתה אנו מוסיפים לטלוח זאת רק לאנטי המסרד.

היטיבה נבעלה בטעה 11.00.